

Instructieboekje voor mondzorgverleners

Intro

Hoi!

Welkom bij het Johnny Joker instructieboekje! Ben jij een mondzorgverlener, en vind jij het net als Johnny ook zo belangrijk om kinderen te helpen aan een gezond gebit en gezonde voeding? En wil je dat op een leerzame en speelse manier doen? Lees dan snel verder! Met dit boekje ben je binnen no-time bekend met de voorlichtingsmaterialen van Johnny en weet je precies hoe je het kan inzetten in jouw praktijk.

Wat doet Johnny Joker in de mondzorg?

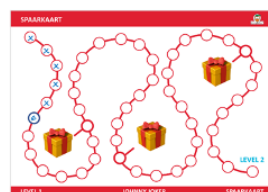
Johnny Joker is een Nederlands initiatief dat kinderen helpt bij het aanleren van gezond gedrag. Cariës is de meest voorkomende leeftijdsziekte ter wereld. In Nederland heeft bijna de helft van de vijfjarige kinderen tenminste 1 gaatje, en meer dan 10% heeft al 6 gaatjes. Cariës is een te voorkomen aandoening, vandaar dat er nog heel veel gezondheidswinst te behalen is. Niet door ouders en kinderen te straffen, maar juist door te helpen met slimme preventie- en communicatietools. Door kinderen een goede mondverzorging aan te leren, hebben zij ook op latere leeftijd minder last van cariës. Met Johnny Joker wordt een bezoek van kinderen aan je praktijk nóg leuker. Bovendien helpt het programma van Johnny Joker je om de **Richtlijn Mondzorg voor Jeugdigen** in je praktijk in te voeren. Onder andere door het (zorg)proces te stroomlijnen, en kinderen en ouders met praktische materialen te helpen bij het aanleren van gezond gedrag.

Waarom werkt het Johnny Joker programma?

Maar hoe motiveer je een kind om zijn gebit goed te verzorgen en gezond te eten? Daarvoor maakt Johnny Joker gebruik van 'entertainment education'. Uit **onderzoek** blijkt dat gebruik maken van een **rolmodel** (character), het maken van **grapjes** (humor), het lezen van grappige **verhalen** (narratives) en het inzetten van **spelelementen** (gamification) en **beloningen** (rewards) goed werkt bij het aanleren van gezond gedrag. Johnny Joker heeft speciaal voor de mondzorg een programma ontwikkeld dat voldoet aan deze ingrediënten. In dit programma wordt de voorlichting over **goede gebitsverzorging** en **voeding** met **amusement** gecombineerd, zoals boekjes, spelletjes en beloningen. Uiteraard sluiten de materialen aan bij de situatie en de leeftijd van het kind.

PUNTEN & SPAARKAART

TOOLS & BELONINGEN

Inhoudsopgave

H1. Overzicht Johnny Joker programma

- 1.1 Introductie op de voorlichtingsmaterialen
- 1.2 Schematisch overzicht compleet programma

H2. Starten met Johnny Joker

- 2.1 De eerste keer bij Johnny
- 2.2 De mondmap
- 2.3 De puntenkaart
- 2.4 De spaarkaarten
- 2.5 Zij-instromers

H3. Instructiekaarten

- 3.1 Waarom instructiekaarten?
- 3.2 instructiekaarten mondhygiëne
- 3.3 instructiekaart voeding
- 3.4 De instructiekaarten in jouw praktijk

H4. Beloningen – zet een Joker in

- 4.1 Waarom beloningen?
- 4.2 Boekjes
- 4.3 Het waterspel
- 4.4 De poetssticker
- 4.5 Het proefspel

H5. Veel gestelde vragen

H1. Overzicht Johnny Joker programma

Ben je nog onbekend met het Johnny Joker programma? Lees dan snel verder. In dit hoofdstuk krijg je een introductie op al het voorlichtingsmateriaal en kan je een overzicht bekijken van het hele programma.

1.1 Introductie op de voorlichtingsmaterialen

Kinderen kunnen al vanaf het eerste tandje het programma volgen. Hoe jonger ze beginnen, hoe beter! Johnny gebruikt grappige verhaaltjes en vrolijke spelletjes om kinderen te helpen bij het mooi en sterk houden van hun tanden. Dat doet hij samen met de kinderen, ouders en mondzorgverleners. De volgende voorlichtingsmaterialen helpen hem daarbij.

Informatiekaart ouders

Ouders hebben een grote rol in de mondzorg van hun kinderen. Het is daarom belangrijk om hen te betrekken bij het programma. Deze kaart informeert ouders over het Johnny Joker programma en de verschillende voorlichtingsmaterialen.

Mondmap

Ieder kind krijgt bij aanvang van het Johnny Joker programma zijn eigen mondmap. De mondmap bewaren zij thuis. Hierin kan alles dat met het gebit (mondhygiëne en voeding) en Johnny Joker te maken heeft verzameld worden.

Puntenkaart

Bij ieder bezoek ontvangt het kind een puntenkaart. Met de puntenkaart kunnen punten verzameld worden. De puntenkaart geeft objectief inzicht in de gezondheid en promoot gezond gedrag. Er zijn punten te scoren op de onderwerpen: mondhygiëne, eet- en drinkmomenten en aan- of afwezigheid van gaatjes. De puntenkaart geeft richting voor wanneer het kind terug moet komen bij de praktijk. Met de punten kan het kind sparen voor beloningen.

Spaarkaarten

Het totaal aantal punten van de puntenkaart is tegelijk het aantal spaarpunten dat ingevuld wordt op de spaark kaart. Bij genoeg spaarpunten verdient het kind een beloning, of mag hij naar het volgende level.

Beloningen

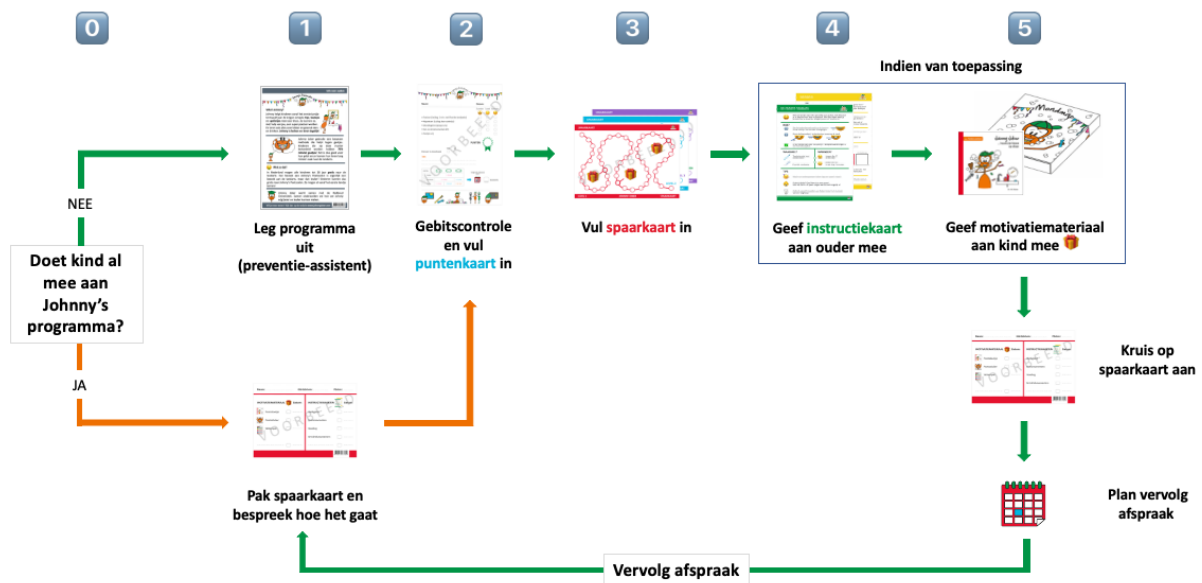
Zet een Joker in! Met de spaarkarten kan het kind een beloning verdienen, passend bij verschillende situaties en leeftijden. De 'slimme' beloningen bestaan onder andere uit spelletjes en boekjes die op een leuke manier voorlichting geven over voeding en mondhygiëne. Het bevordert de motivatie en zet aan tot een gezonde leefstijl.

Instructiekaarten - voeding en gebit

Ouders ontvangen gedurende het programma verschillende instructiekaarten om thuis mee te oefenen. De instructiekaarten geven voorlichting over verschillende onderwerpen van mondhygiëne of voeding.

Einde programma

Als kinderen ongeveer 12 jaar zijn hebben ze het hele programma doorlopen. Als nieuwe experts op het gebied van mondhygiëne en voeding kunnen ze hun kennis toetsen met de laatste beloning: Triviant. Dit spel wordt momenteel ontwikkeld in samenwerking met HAN Mondzorgkunde en Ixperium Health. Het programma maakt gebruik van de NOCTP-methode (Non Operative Cariës Treatment and Prevention) ook wel bekend als Nexø-model of Gewoon Gaaf. Nederlands onderzoek, van dr. Erik Vermaire, heeft aangetoond dat de methode tot 40-70% minder gaatjes leidt.

1.2 Schematische samenvatting van de workflow het totale programma

H2. Starten met Johnny Joker

Nu je een introductie hebt gehad op het Johnny Joker programma is het tijd om te starten! Dit hoofdstuk beschrijft hoe je Johnny Joker kan introduceren bij een nieuw kind. Hierbij gebruik je de informatiekaart voor ouders, de mondmap, de puntenkaart en de eerste spaarkaart. Lees je snel verder voor uitleg over deze materialen?

2.1 De eerste keer bij Johnny

Al vanaf het eerste tandje kan een kind starten met Johnny Joker! Om goed van start te gaan geef je uitleg over het programma en geef je de informatiekaart mee aan de ouders. Is er een ouder kind dat wil starten met Johnny Joker? Deze kinderen kunnen een turbo-route volgen (zie 2.6: Zij-instromers)!

1. Geef uitleg over het Johnny Joker programma aan de ouders en het kind. Vertel daarbij in ieder geval:
 - Dat het doel van het programma is om kinderen gaatjesvrij te houden
 - Dat het doel is om de mondzorg leuk te maken voor kinderen
 - Dat jullie er samen voor kunnen zorgen dat het kind nooit gaatjes krijgt
 - Dat er geen extra kosten verbonden zijn aan het programma

Voorbeeld: *“In onze praktijk werken we met het Johnny Joker programma. Met dit programma wordt mondzorg leuker gemaakt voor kinderen. We geven jou en je kind elke keer een stukje informatie over de mondverzorging, maar niet te veel tegelijk. Ook krijgt je kind soms een leuk spelletje of boekje mee. Als jullie er thuis mee oefenen of spelen kunnen we er samen voor zorgen dat je kind geen gaatjes krijgt. Er zijn geen extra kosten aan het programma verbonden”.*

2. Laat de informatiekaart zien en geef deze mee aan de ouder(s). Vertel hierbij dat de informatiekaart uitleg geeft over het programma
3. Geef uitleg over de verschillende onderdelen van de puntenkaart (zie 2.3: Puntenkaart). Vul de eerste puntenkaart in
4. Leg uit aan het kind hoe hij beloningen kan verdienen met de spaarkaart (zie 2.4: Spaarkaarten). Vul de eerste spaarkaart in
5. Geef de mondmap mee aan het kind en geef er uitleg bij (zie 2.2: Mondmap)

2.2 Mondmap

Bij de start van het programma geef je het kind, aan het einde van het eerste preventieconsult (anders zijn kids veel te erg afgeleid) de mondmap mee. De mondmap:

- Wordt gebruikt om de puntenkaarten, instructiekaarten en beloningen in te verzamelen
- Bevat een tandendoosje waarin kinderen hun melktanden kunnen bewaren (laat zien aan kind)
- Bevat een schema waarin ouders zelf de groei in gewicht, lengte bij kunnen houden. De groei kan vergeleken worden met de groei van Johnny. De lijn van Johnny staat voor de groei van een gemiddeld kind. Het doel is het creëren van bewustwording en betrokkenheid bij de 'groei' van hun kind
- Wordt thuis bewaard, en hoeft niet meegenomen te worden naar de praktijk

1. Klap de mondmap open en laat het zien aan het kind en de ouder(s). Geef uitleg over bovenstaande punten en laat het tandendoosje zien

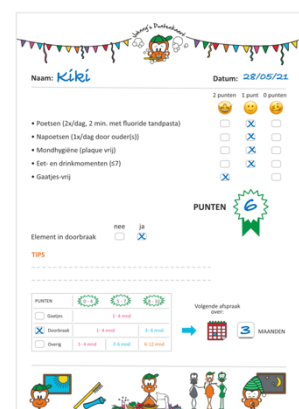
Voorbeeld: "Deze map is speciaal voor jou! Je kan bij ons puntenkaarten, instructiekaarten en beloningen verzamelen. In deze mondmap kan je dat allemaal verzamelen. Kijk, je kan je eigen naam erop zetten en er ook je melktanden in bewaren als je straks grote tanden krijgt. Je mag de map mee naar huis nemen en daar bewaren. Bij een volgend bezoek hoef je de map niet mee te nemen, mag wel 😊".

2.3 Puntenkaart

Waarom een puntenkaart?

Bij ieder bezoek ontvangt het kind een puntenkaart. De puntenkaart:

- Maakt inzichtelijk waar een kind staat en waar nog winst te behalen is
- Beloont goed gedrag
- Bestaat uit verschillende onderdelen: mondhygiëne, eet- en drinkmomenten en aan- of afwezigheid van gaatjes
- Eindigt in een totaal aantal punten op basis van bovenstaande onderdelen. Met de punten kan het kind sparen voor beloningen
- Bepaalt wanneer een kind terug mag komen naar de praktijk. Bij meer punten kan het kind langer wegblijven dan wanneer er nog veel winst te behalen is

- In de Praktijk Presentatie Johnny Joker Programma kun je in detail lezen hoe je de puntenkaart in moet vullen.

<https://www.johnnyjoker.com/producten/bestanden/>

1. Bij het eerste bezoek laat je de puntenkaart aan ouder en kind zien, en leg je bovenstaande punten uit

Voorbeeld: "Dit is een puntenkaart. Bij elk bezoek gaan we kijken wat je goed doet en waar je nog beter in kan worden. Je kan op verschillende onderdelen punten verdienen. Met die punten kan je ook sparen voor beloningen, maar daarover vertel ik je zo meer. Als je veel punten verdiend hebt, dan mag je wat langer wegblijven van de tandarts. Je kan bijvoorbeeld punten verdienen als je zelf elke dag je tandenpoetst en laat napoetsen door papa of mama. Als je goed poetst en niet op te veel momenten iets eet of drinkt krijg je ook punten. En heb je geen gaatjes in je tanden of kiezen? Dan krijg je ook veel punten!"

2. Vul samen met het kind en de ouder de puntenkaart in. Leg uit waarom je ergens 0, 1 of 2 punten invult. Tel het totaal aantal punten op en vul in, schrijf 1 of maximaal 2 tips. Zo zorg je voor focus en betere informatieverwerking.
3. Kruis aan of een kind wel of geen element in doorbraak heeft en lees in de tabel af wanneer het kind op basis van het totaal aantal punten, wel of geen gaatjes en wel of geen element in doorbraak terug mag komen
4. Draai de puntenkaart om. Op de achterkant staat een getekend kindergebit. Teken op dit gebit de aandachtspunten voor het kind. Zet bijvoorbeeld een grote pijl bij een wisseltand of geef aan waar veel tandplaque zit en extra aandacht nodig is
5. Onthoud het totaal aantal punten voor de spaarkaart. Geef de puntenkaart mee aan het kind of ouder voor thuis in de mondmap

Voorbeeld: "We gaan nu je puntenkaart invullen. Voor poetsen krijg je 2 punt, want je poetst elke dag 2x 2 minuten. Goed zo! [Richt je nu tot de ouder] Door 1x per dag na laten poetsen, kunnen er extra punt verdiend worden. Voor mondhygiëne krijg je ook 1 punt, je hebt bijna geen tandplaque! Alleen op je kiezen zit er een beetje, dus zorg dat je die vanaf vandaag ook goed poetst. Voor eet- en drinkmomenten krijg je geen punten omdat je nog niet elke dag minder dan 7 momenten eet of drinkt. Als je op minder momenten gaat eten of drinken, worden je tanden sterker, en kan ik je volgende keer wel een punt geven. Je gebit is wel helemaal gaatjes vrij, TOP!"

“Kijk, deze tekening stelt jouw gebit voor. Deze tanden waren allemaal mooi schoon, maar op deze kiezen zag ik nog wat tandplaque. Als je je tandenborstel zo houdt kan je de tandplaque daar ook wegpoetsen. Wil je het eens proberen?”

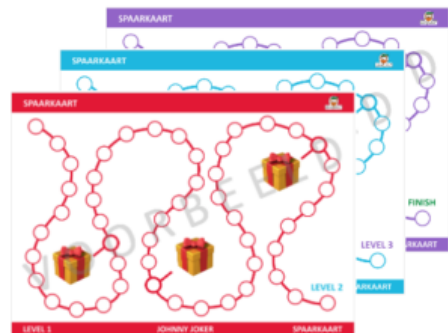
6. Bij een volgend bezoek bekijk je het vorige rapportcijfer en vraag je hoe het de afgelopen periode is gegaan met de tips. Benoem de vooruitgang en negeer eventuele achteruitgang. Het is wel goed om te bespreken wat nog niet zo gemakkelijk gaat en samen oplossingen te bedenken voor eventuele hobbels en, bobbels.

Voorbeeld: *“Hoe ging het om de tips uit te voeren? Hoe vond je het om het boekje te lezen? Heb je het boekje gelezen? Heb je nog vragen over de instructiekaart(en)?”*

2.4 Spaarkaarten

Bij goed werken hoort een beloning, dus zetten we af en toe een Joker in! Bij elk bezoek kan het kind sparen voor leerzame en leuke beloningen (motivatie materiaal) van Johnny Joker. Sparen en belonen is namelijk een effectieve methode voor gezondheidsbevordering. De spaarkaat geeft doormiddel van een de cadeau-emoji 📺 aan wanneer een kind in aanmerking komt voor een beloning. Voor een overzicht van alle beloningen, zie H4: beloningen. De spaarkarten:

- Bestaan uit drie levels: level 1 (3 - 5 jaar), level 2 (5 - 8 jaar) en level 3 (8 – 12 jaar)
- Worden gebruikt om kinderen te laten sparen voor beloningen. Per level zijn er drie beloningen te verdienen
- Geven voor elke situatie en leeftijd passende beloningen
- Krijgt het kind vo l door punten te sparen uit de puntenkaart
- Kunnen helemaal volgespaard worden. Het kind mag dan door naar het volgende level

1. Bij de eerste spaarkaat laat je de kaart aan ouders en kind zien, en leg je bovenstaande punten uit

Voorbeeld: *“Dit is de spaarkaat. Met je puntenkaart heb je punten verdiend, en daarmee spaar je voor gave beloningen. Elke keer als je bij deze emoji komt kan je een beloning verdienen, bijvoorbeeld een spelletje of een grappig verhaaltje van Johnny. En kijk, als je hééélemaal tot hier komt (wijs einde spaarkaat aan), dan heb je het level uitgespeeld en ga je naar level 2! Zullen we de eerste spaarpunten van vandaag alvast invullen?”*

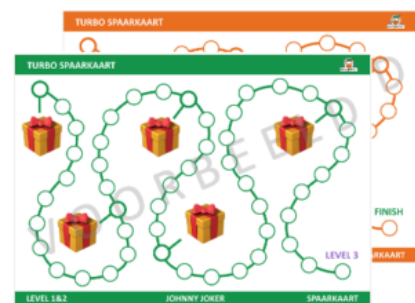
2. Vul de voornaam, geboortedatum en het patiëntnummer van het kind in
3. Vul het totaal aantal punten in op de spaarkaart. Elk bolletje staat voor 1 punt. Bij 6 punten zet je in de eerste vijf bolletjes een kruisje, en in het zesde bolletje een 6. Zet een rondje om het rapportcijfer. Bij het volgende bezoek ga je gewoon weer verder met sparen vanaf het laatste cijfer. Dan vul je dus in het zevende bolletje het eerste kruisje in
4. Passeer je de cadeau emoji, of kom je er precies op uit? Zet dan een Joker in! Je mag een beloning meegeven aan het kind. Achterop de spaarkaart staan de beloningen die bij dit level horen. Jij kent het kind het beste, dus kies zelf een passende beloning. Afhankelijk van welke beloningen jullie praktijk gekozen heeft zijn de beloningen beschikbaar. Je kunt uiteraard ook zelf beloningen bedenken
5. Geef één (of maximaal twee) instructiekaart(en) mee aan de ouder / kind en voorzie van uitleg. Achterop de spaarkaart staan de instructiekaarten die passen bij dit level (zie H3: instructiekaarten)
6. Kruis achterop de spaarkaart aan welke beloning en/of instructiekaart(en) meegegeven zijn en zet er desgewenst een datum bij. Zo weet jij of je collega de volgende keer wat het kind al heeft gekregen
7. Is de spaarkaart vol? Ga dan door op een nieuwe, lege spaarkaart van het volgende level en feliciteer het kind! Bewaar de volle spaarkaart (zie 2.5)

2.5 Zij-instromers – Turbo spaarkaarten

Voor kinderen die niet vanaf level 1 kunnen beginnen omdat ze al wat ouder zijn en toch het gehele programma willen doorlopen hebben we de turbo spaarkaart. Met deze kaart kunnen kinderen gemakkelijk 'zij-instromen'.

De turbo spaarkaarten:

- Bestaan uit twee levels: Turbolevel 1&2 (6-7 jaar) en Turbolevel 2&3 (8+ jaar)
- Worden gebruikt om kinderen te kunnen laten 'zij-instromen'
- Worden gebruikt om kinderen te laten sparen voor beloningen. Per kaart zijn er vijf beloningen te verdienen
- Geven voor elke situatie en leeftijd passende beloningen

- Krijgt het kind vol door punten te sparen. Het aantal punten is gelijk aan het rapportcijfer
- Kunnen helemaal volgespaard worden. Het kind mag dan door naar het volgende level

H3. Instructiekaarten

Johnny Joker is leuk én leerzaam. Ouders ontvangen gedurende het programma verschillende instructiekaarten. De instructiekaarten geven kort en krachtig tips en uitleg over één onderwerp van mondhygiëne of voeding. In dit hoofdstuk lees je waarom de instructiekaarten leiden tot gedragsverandering, welke instructiekaarten er zijn, en hoe je de instructiekaarten kan inzetten in jouw praktijk.

3.1 Waarom instructiekaarten?

Bij gedragsverandering is het essentieel om kleine stapjes te maken en routinegedrag te ontwikkelen. Met te veel boodschappen en instructies in één keer verliest ouder en kind het overzicht. Elke instructiekaart geeft daarom uitleg over slechts één onderwerp. Bijvoorbeeld over 'het wisselgebit' of over 'tussendoortjes'. In totaal zijn er verschillende instructiekaarten. De instructiekaarten beschrijven *waarom*, *wat* en *hoe* ouders hun kind kunnen helpen bij het aanleren van gezond gedrag. Door daarbij gebruik te maken van wetenschappelijke adviezen zijn de instructiekaarten voor iedereen goed te begrijpen en leuk om te lezen. Er is rekening gehouden met simpel taalgebruik en korte zinnen. Welke instructiekaart je meegeeft is afhankelijk van de patiënt en de puntenkaart.

3.2 Instructiekaarten mondhygiëne

Er zijn verschillende instructiekaarten over mondhygiëne:

- De eerste tandjes
- Het melkgebit
- Het wisselgebit
- Poetsmomenten
- Tandplak
- Elektrisch poetsen
- (Beginnend) gaatje

3.3 Instructiekaart voeding

Er zijn vier verschillende instructiekaarten over voeding:

- Gezonde leefstijl en voeding
- Tussendoortjes
- Eet- en drinkmomenten
- Drinken

3.4 De instructiekaarten in jouw praktijk

1. Heb je de puntenkaart en de spaarkaart ingevuld? Dan kan je een passende instructiekaart meegeven. Op de achterkant van de spaarkaart staan instructiekaarten die passen bij het level van de patiënt. De instructiekaarten die al zijn aangekruist zijn al eerder meegegeven. Kies een instructiekaart over een onderwerp dat aandacht behoeft volgens de puntenkaart in combinatie met jouw inschatting
2. Is het de eerste keer dat een ouder een instructiekaart meekrijgt? Leg dan in ieder geval uit dat:
 - Ze na elk bezoek een instructiekaarten meekrijgen
 - De instructiekaarten op heldere en simpele manier beschrijven *waarom*, *wat* en *hoe* ouders hun kind kunnen helpen bij het aanleren van gezond gedrag
 - Dat er instructiekaarten zijn over het gebit en over voeding
 - Dat de ouder(s) de instructiekaart thuis mag doorlezen en de tips kan opvolgen (benoem alvast de belangrijkste tip die aansluit bij de ouder en het kind)
 - Dat je bij de volgende controle navraagt of het is gelukt om de tips op te volgen

Voorbeeld: “Na elke controle geef ik je een instructiekaart mee. De instructiekaarten beschrijven op heldere en simpele manier waarom, wat en hoe je je kind kan helpen bij het aanleren van gezond gedrag. We geven je elke keer 1 kaart mee, dus nooit te veel in één keer! Sommige kaarten gaan over het gebit, en sommige kaarten gaan over voeding. Thuis kan je de kaart doorlezen en er mee oefenen. Volgende keer zal ik vragen hoe het is gegaan en krijg je indien nodig een nieuwe instructiekaart mee”.

3. Kruis op de achterkant van de spaarkaart aan welke instructiekaart(en) je hebt meegegeven en noteer de datum. Zo weet jij of je collega de volgende keer welke kaarten al meegegeven zijn
4. Bij een volgend bezoek vraag je of het gelukt is om de kaart door te lezen en met de tips te oefenen. Vraag of er nog informatie onduidelijk is. Vul een nieuwe puntenkaart en spaarkaart in, en geef een volgende instructiekaart mee

Naam: <u>Kiki</u>		Gbrtdatum: <u>01-04-18</u>	Ptntr.: <u>23456</u>
MOTIVATIEMATERIAAL Datum:		INSTRUCTIEKAARTEN Datum:	
	Poetsboekje ☐ -----		Melkgebit ☒ <u>28/05/21</u>
	Poetssticker ☐ -----		Poetsmomenten ☐ -----
	Waterspel ☐ -----		Voeding ☐ -----
	☐ -----		Eet-drinkmomenten ☐ -----
	☐ -----		☐ -----
			

H4. Beloningen – zet een Joker in

Bij goed gedrag hoort natuurlijk een beloning, dus zet een Joker in! In dit hoofdstuk lees je waarom beloningen leiden tot gedragsverandering. Je krijgt een overzicht van alle beloningen waar een kind voor kan sparen. Natuurlijk lees je ook hoe jij een Joker kan inzetten in jouw praktijk.

4.1 Waarom beloningen

Sparen en belonen is een effectieve methode voor gezondheidsbevordering. De beloningen zelf zijn niet alleen leuk, maar ook leerzaam. Daarnaast maken ze gebruik van de basisprincipes van Johnny Joker die volgens onderzoek leiden tot gedragsverandering: voorlichting met een rolmodel, humor, leuke verhalen en spelelementen.

4.2 Boekjes

Wanneer?

- Het tandenpoetsboekje als beloning bij level 1 (kinderen van 3-5 jaar)
- Het goed eten boekje als beloning bij level 2 (kinderen van 5-8 jaar)
- Het (tand)plakboekje als beloning bij level 3 (kinderen van 8-12 jaar)

Wat?

In drie verschillende boekjes experimenteert de aap Johnny op ondeugende manier met mondhygiëne en voeding.

Hoe?

1. Laat het boekje zien aan de ouder en het kind, en vertel dat er een grappig verhaaltje in staat over de ondeugende aap Johnny. Laat ook de pagina's zien met moppen, experimenten en puzzels in het (tand)plakboekje
2. **Vraag de ouder om het boekje in de komende weken tenminste vijf keer voor te lezen aan het kind**
3. Laat aan de ouder zien dat op sommige pagina's vragen staan. Instrueer de ouder om deze vragen, tijdens het voorlezen, aan het kind te stellen

Voorbeeld: “[Aan kind] *je krijgt een boekje waarin de ondeugende aap Johnny stopt met tandenpoetsen. [Aan ouder] lees dit boekje bijvoorbeeld vijf avonden achter elkaar voor en maak er een gezellig momentje van. Onderaan de pagina's staan soms vragen. Vergeet niet om die aan je kind te stellen tijdens het voorlezen*”.

4.3 Waterspel (wanneer, wat, hoe, voorbeelden)

Wanneer?

Het waterspel is een passende beloning bij level 1 (kinderen van 3 tot 5 jaar oud)

Wat?

- Lachen en leren tegelijk!
- Drinken! Drink het meeste water en win
- Zo wordt genoeg water drinken een gewoonte

Hoe?

1. Laat het waterspel zien
2. Geef een samenvatting van het waterspel. Daarbij kan je de volgende spelregels gebruiken
 - Laat je kind zoveel mogelijk zelf doen
 - Hang het waterspel met plakband aan de koelkast
 - Vul alle namen van de gezinsleden in
 - Als je een heel glas kraanwater drinkt mag je een druppel inkleuren
 - Vul het aantal druppels dat je hebt gedronken op een dag in
 - Spreek een prijs af voor de winnaar. Wie de meeste druppels heeft wint!
 - Is de kaart vol? Dan kan met de achterkant nog een keer gespeeld worden
3. Vraag of het spel duidelijk is

Voorbeeld: "Genoeg water drinken is goed voor je tanden en lichaam. Met dit spel wordt dat een gewoonte. Dit spel kan je in de keuken ophangen. Elke keer als je een glas water drinkt mag je een druppel inkleuren bij jouw naam. Wie de meeste druppels heeft wint het spel en de medaille!"

4.4 Poetssticker (wanneer, wat, hoe, voorbeelden)

Wanneer?

De poetssticker is een passende beloning bij level 1 (kinderen van 3 tot 5 jaar oud)

Wat?

- Lachen en leren tegelijk!
- Poetsen! Met goed poetsen krijg je Johnny's mond weer wit
- Zo wordt goed tanden poetsen een gewoonte

Hoe?

1. Laat de poetssticker zien
2. Geef een samenvatting van het spel. Daarbij kan je de volgende spelregels gebruiken
 - Laat je kind zoveel mogelijk zelf doen

- Maak de sticker nat en plak de poetssticker op de kast of spiegel in de badkamer
- Spreek met je kind een doel af waarvoor je kind een sticker mag plakken (zie voorbeelddoelen)
- Is het doel gelukt vandaag? Plak dan een rond wit stickertje op een vuile tand van Johnny zodat hij wit wordt
- Behaal hetzelfde doel 10x om Johnny's mond weer helemaal wit te poetsen
- Als het vel vol is kan je een ander doel kiezen en het spel herhalen

Voorbeeld van een doel waarvoor je de sticker kunt inzetten:

- Plak een sticker als jullie samen gelachen hebben tijdens het tanden poetsen
- Plak een sticker als je kind zelf de fluoride tandpasta op de borstel heeft gedaan
- Plak een sticker als je de tanden van je kind gepoetst hebt
- Plak een sticker als je kind 2 minuten gepoetst heeft
- Plak een sticker als je kind een wisseltand gepoetst heeft
- Plak een sticker als je kind zelf zijn of haar tanden heeft gepoetst
- Plak een sticker als je kind alle tanden en kiezen binnen, buiten en bovenop gepoetst heeft
- Plak een sticker als je na gepoetst hebt en het kind goed meegewerkt heeft

3. Vraag of alles duidelijk is

Voorbeeld: "Met dit spel kan je stap voor stap, en op een leuke manier goed leren tandenpoetsen. Je kiest een poetsdoel, en elke keer als je het doel behaalt dan mag je een sticker plakken op een vieze tand van Johnny. Als het gelukt is om hetzelfde doel 10x te behalen is de mond van Johnny weer helemaal wit!"

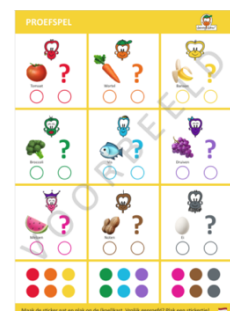
4.5 Proefspel (wanneer, wat, hoe, voorbeelden)

Wanneer?

Het proefspel is een passende beloning bij level 2 (kinderen van 5-8 jaar oud)

Wat?

- Lachen en leren tegelijk!
- Proeven! Kinderen maken kennis met verschillende smaken, geuren en texturen van eten
- Eten! Iedere dag gezond eten in huis hebben wordt een gewoonte

Hoe?

1. Laat het proefspel zien

2. Geef een samenvatting van het proefspel. Daarbij kan je de volgende spelregels gebruiken
 - Laat je kind zoveel mogelijk zelf doen
 - Maak de sticker nat en plak het proefspel op de (koel)kast (de sticker kan ook weer makkelijk verwijderd worden)
 - Haal gezond eten in huis met verschillende kleuren
 - Laat je kind een stickertje plakken bij het eten dat hij of zij geproefd heeft
 - Er staan al een aantal soorten eten afgebeeld. In elk vak staat ook een vraagteken. Daar kan je kind zelf gezond eten kiezen met dezelfde kleur
 - Bedenk wat je kind kan winnen bij een volle kaart (zelf afspreken met je kind, bijvoorbeeld een medaille)
 - Als de kaart vol is kan je het spel opnieuw spelen (de sticker kan meerdere keren gebruikt worden)
3. Vraag of het spel duidelijk is

Voorbeeld: “Met dit spel maak je al spelend kennis met verschillend soorten gezond eten. Elke keer als je kind nieuw eten heeft geproefd van het spel mag hij/zij er een stickertje bijplakken. Bij de vraagtekens mag je kind zelf eten kiezen met de juiste kleur”.

H5. Veel gestelde vragen

Yes, ik ga starten met Johnny Joker, maar ...

... waar begin ik?

Begin met het lezen van dit boekje. Als je het hele boekje hebt gelezen ken je alle ins en outs van het Johnny Joker Programma. In hoofdstuk 2 lees je dat je bij een nieuwe patiënt begint met de informatiekaart meegeven aan ouders. Ook leg je de mondmap, de puntenkaart en de spaarkkaart uit.

... voor welke kinderen is het Johnny Joker programma?

Kinderen kunnen starten vanaf het eerste tandje met de instructiekaart 'De eerste tandjes'. Het spaarprogramma start met level 1 vanaf ongeveer 3 jaar oud. Het programma loopt totdat het kind ongeveer 12 jaar oud is. Het is klaar als alle levels van de spaarkkaart gehaald zijn. Voor kinderen die net hun eerste tandje doorkrijgen hebben we de instructiekaart 'Eerste tandje' die alvast aan ouders meegegeven kan worden.

... hoe werk ik een nieuwe collega in op het Johnny Joker programma?

Laat je nieuwe collega dit instructieboekje doorlezen en de video's op de website bekijken. En natuurlijk: deel je eigen ervaringen!

Waarom ...

... is het goed om te werken met de puntenkaart?

- De puntenkaart motiveert kinderen
- De puntenkaart is een objectieve manier om de gezondheidsstatus te meten
- Met de puntenkaart is de gezondheidsstatus van het kind duidelijk voor ouder en kind
- Met de puntenkaart krijgt het kind en de ouder persoonlijke en concrete tips
- Met de puntenkaart kan bepaald worden wanneer een kind terug moet komen naar de praktijk op basis van NOCTP. De puntenkaart maakt dit inzichtelijk, en dat motiveert

... is het goed om te werken met een spaarkkaart?

De spaarkkaart voegt spelelementen toe aan mondverzorging. De spaarkkaart is ook een beloonstelsel. Uit onderzoek blijkt dat spelelementen en beloningen goed werken bij het aanleren van gezond gedrag. Daarnaast is het met de spaarkkaart overzichtelijk welk voorlichtingsmateriaal al is ingezet, en welk voorlichtingsmateriaal passend is bij de situatie van het kind. Ook wordt de gezondheidswinst inzichtelijk met de spaarkkaart.

... is het goed om een boekje mee te geven?

De boekjes zijn een combinatie tussen amusement en voorlichting. Uit onderzoek blijkt dat het lezen van grappige verhalen goed werkt bij het aanleren van gezond gedrag.

Wat moet ik doen ...

... als een kind halverwege instroomt?

Voor deze kinderen heeft Johnny een turboroute! De turboroute wordt helemaal uitgelegd in hoofdstuk 2.5

... met een ingevulde puntenkaart?

De ingevulde puntenkaart geef je altijd mee aan de kinderen. Daarbij vertel je dat ze het thuis kunnen bewaren in hun mondmap.

... met een volle spaarkaart?

Bij een volle spaarkaart ga je door naar het volgende level en de volle spaarkaart kan je aan het kind meegegeven om te bewaren in de mondmap. En geef als tip dat ze de spaarkaart natuurlijk ook aan bijvoorbeeld opa of oma kunnen laten zien hoe cool ze zijn 😊

... met een halfvolle spaarkaart?

De spaarkaarten kun je op alfabetische volgorde of op volgorde van het patiëntnummer bewaren in de kaartenbak.

... als het voorlichtingsmateriaal op is?

Nieuw voorlichtingsmateriaal is makkelijk te bestellen in de webshop:

<https://www.johnnyjoker.com/shop/>

Wanneer...

... vul ik de grafiek in de mondmap in?

Jij hoeft de grafiek in de mondmap niet in te vullen. Ouders en kinderen kunnen dit zelf doen. Zo houden ze de groei van het kind bij, en kunnen ze de groei vergelijken met Johnny. De lijn van Johnny geeft ongeveer de mediaan (een soort gemiddelde) van jongens en meisjes weer.

... vul ik de puntenkaart in?

De puntenkaart vul je in na elke controle.

... vul ik een spaarkaart in?

De spaarkaart vul je iedere controle in, gelijk na het invullen van de puntenkaart.

... geef ik de voorlichtingsmaterialen mee?

Tijdens het Johnny Joker programma geef je veel voorlichting mee aan ouders en kinderen. In dit boekje zijn alle materialen uitgelegd. Er zijn ook suggesties gegeven wanneer je het materiaal het beste kan meegeven. Maar jij kent je patiënten het beste, dus hiervan afwijken mag!

Verder vroeg ik mij nog af ...

... wat het doosje in de mondmap is?

In het tandendoosje kan een kind wisselelementen bewaren.

... aan wie ik de beloningen meegeven?

De beloningen zijn voor het kind. In principe geef je het boekje dus mee aan het kind. Je kan ervoor kiezen om het boekje aan de ouder mee te geven, als de situatie daarnaar vraagt. De instructiekaarten kan je het beste aan de ouders meegeven.

... of ik nog iets moet registreren in het elektronische patiëntendossier?

Dit hangt af van de afspraken die er in jouw praktijk gemaakt zijn.

... waar staat NOCTP voor?

De NOCTP-methode is de afkorting voor **N**on **O**perative **C**aries **T**reatment and **P**revention ook wel bekend als de Nexø of Gewoon Gaaf methode. Het is een individuele cariëspreventiemethode op basis van risicoschatting voor kinderen en hun ouders. Omdat Johnny liever niet over risico's praat maar benoemt wat er al wel goed gaat is de vorm van de methode aangepast maar de inhoud hetzelfde gebleven. Bij Johnny ontvang je voor alles wat je al goed doet 'bonuspunten' in plaats van 'strafpunten'. Je ziet precies waar nog gezondheidswinst te behalen valt en houdt het positief 😊